

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผู้ขายในร้านยาที่จดทะเบียนประเภท ขย.1 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวนทั้งหมด 48 ร้าน (ร้อยละ 100) ได้ถูกสำรวจการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดแผงแรก โดยวิธีการสวมบทบาทเป็นผู้มารับบริการในร้านยา ผลการศึกษาความถูกต้องของการให้คำแนะนำของการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด นำเสนอแบ่งเป็น 3 หัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ขาย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ขายเกี่ยวกับเพศ, อายุ, คุณวุฒิ และกิจกรรมที่ผู้ขายกำลังปฏิบัติอยู่ขณะที่ถูกสวมบทบาทซื้อยาเม็ดคุมกำเนิด จำนวน 48 ร้าน ถูกสังเกตและสรุปไว้ในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ขาย	
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
เพศ	
ชาย	20 (41.67)
หญิง	28 (58.33)
อายุ (ปี)	
< 20	0 (0.00)
20-40	37 (77.08)
> 41-60	11 (22.92)
> 60	0 (0.00)
คุณวุฒิ	
เภสัชกร	18 (37.50)
ไม่เป็นเภสัชกร	26 (54.17)
ไม่แน่ใจ	4 (8.33)
กิจกรรมที่ผู้ขายกำลังปฏิบัติ*	
	26 (54.17)

* กิจกรรมที่ผู้ขายกำลังปฏิบัติ ได้แก่ 1. การขายยาให้แก่ผู้ซื้อรายอื่น จำนวน 19 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 73.08 ของจำนวนร้านยาทั้งหมด, 2. การดูโทรทัศน์ จำนวน 4 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนร้านยาทั้งหมด, 3. การรับประทานอาหาร จำนวน 2 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ของจำนวนร้านยาทั้งหมด, 4. การคุยโทรศัพท์ จำนวน 1 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 3.85 ของจำนวนร้านยาทั้งหมด

2. ข้อมูลการรับบริการที่ได้จากร้านยา

2.1 คำถามที่พบบ่อยในร้านยา

จากการทบทวนวรรณกรรม คำถามที่ถูกละเลยจากผู้ขายในร้านยาเมื่อมีผู้มารับบริการถูกรวบรวมและกำหนดไว้ 9 คำถาม คำถามจากผู้ขายในร้านยาที่ทำการสำรวจฉบับนี้ถูกแปลและสรุปไว้ในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 คำถามที่พบบ่อยในร้านยา

คำถามเกี่ยวกับ	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ยี่ห้อที่ใช้	48 (100.00)
2. เวลาที่มีรอบเดือน	48 (100.00)
3. ผู้ใช้	40 (83.33)
4. วัตถุประสงค์ในการใช้	26 (54.17)
5. การคุมกำเนิดโดยวิธีอื่นมาก่อน	16 (33.33)
6. โรคประจำตัว	6 (12.50)
7. การแพ้ยา	3 (6.25)
8. ยาที่ใช้ในปัจจุบัน	3 (6.25)
9. อาชีพ	0 (0.00)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-2 พบว่าคำถามที่ทุกร้านมีการถามได้แก่ ยี่ห้อที่จะใช้และเวลาที่มีรอบเดือน รองลงมาคือ ใครเป็นผู้ใช้ (40 ร้าน) วัตถุประสงค์การใช้ (26 ร้าน) เคยคุมกำเนิดโดยวิธีอื่นมาก่อนหรือไม่ (16 ร้าน) โรคประจำตัว (6 ร้าน) การแพ้ยา (3 ร้าน) ยาที่ใช้ในปัจจุบัน (3 ร้าน) คิดเป็นร้อยละ 83.33, 54.17, 33.33, 12.50, 6.25 และ 6.25 ตามลำดับ โดยคำถามที่ไม่มีผู้ขายรายใดถาม คือ อาชีพที่ทำอยู่

2.2 การส่งจ่ายยา

ยาคุมกำเนิดได้มีการถูกส่งจ่ายหลังจากที่มีการซักถามเกี่ยวกับผู้มารับบริการแล้ว รายละเอียดของยาคุมกำเนิดที่ได้รับสรุปไว้ในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 ข้อมูลการส่งจ่ายยา

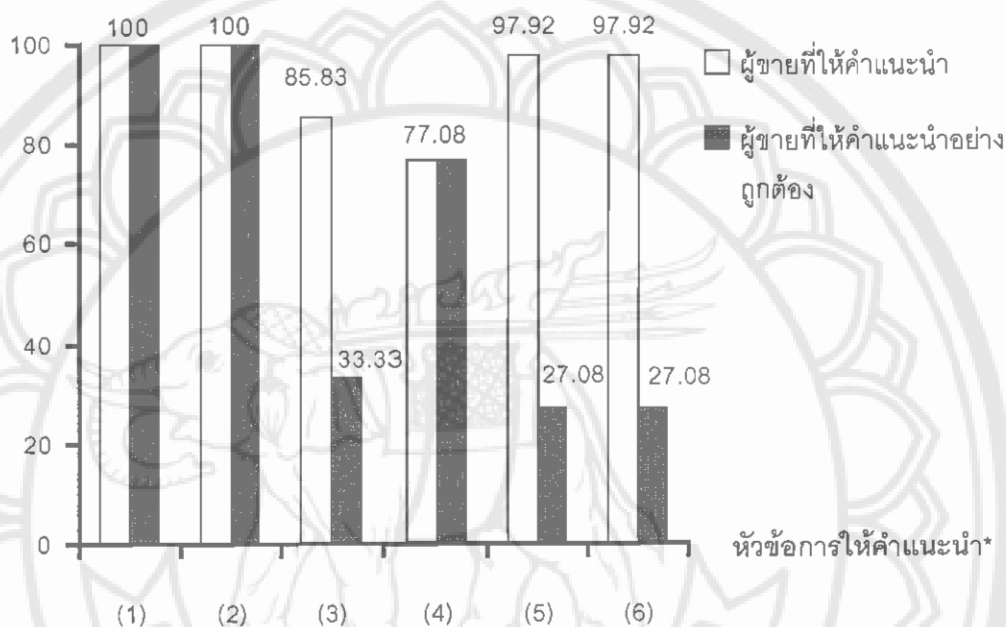
การจ่ายยา	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ได้รับยา	23 (47.92)
1.1 combine pills monophasic low dose 21 เม็ด	11 (37.93)
1.2 combine pills monophasic low dose 28 เม็ด	12 (52.17)
2. ไม่ได้รับยา	25 (52.08)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-3 พบว่าผู้ขายได้ส่งจ่ายยาให้กับผู้ซื้อจำนวน 23 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 47.92 และมีผู้ขายจำนวน 25 ร้านที่ไม่ได้จ่ายยา คิดเป็นร้อยละ 52.08 ชนิดของยาคุมกำเนิดที่ได้รับ คือ combine pills แบบ low dose monophasic pills ชนิด 21 เม็ด จำนวน 11 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 37.93 low dose monophasic pills ชนิด 28 เม็ด จำนวน 12 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 52.17

2.3 การให้คำแนะนำการใช้ยา

การให้คำแนะนำในการใช้ยาเมื่อดูมกำเนิดชนิดรับประทานถูกแบ่งเป็น 6 หัวข้อ คือ 1) ชื่อยา 2) ข้อบ่งใช้ 3) ขนาดและวิธีใช้ 4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์ 5) ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ และ 6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา การให้คำแนะนำการใช้ยาของผู้ขายถูกบันทึกเพื่อพิจารณาความถูกต้องและครบถ้วน และแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4-1

ร้อยละของการให้คำแนะนำ

หัวข้อการให้คำแนะนำ* คือ (1) ชื่อยา
(2) ข้อบ่งใช้
(3) ขนาดและวิธีใช้
(4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์
(5) ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ
(6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา

แผนภูมิที่ 4-1 การเปรียบเทียบผู้ขายที่มีการให้คำแนะนำการใช้ยาเมื่อดูมกำเนิดทั้งหมดกับผู้ขายที่มีการให้คำแนะนำที่ ครบถ้วนและถูกต้อง

จากแผนภูมิที่ 4-1 พบว่าจำนวนรายของผู้ขายที่ให้คำแนะนำการใช้ยาเมื่อดูมกำเนิดในหัวข้อต่าง ๆ ผู้ขายทุกร้าน (48 ร้าน) จะบอกชื่อยาและข้อบ่งใช้ได้ถูกต้องครบถ้วนผู้ขายสามารถบอกเรื่องขนาดและวิธีใช้ ได้ร้อยละ 85.83 โดยบอกได้อย่างถูกต้องครบถ้วนร้อยละ 33.33 และส่วนใหญ่สามารถบอก ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติในการใช้ยา การปฏิบัติตัวได้เมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยาเมื่อดูมกำเนิด จำนวนทั้งสิ้น 47 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 97.92 โดยจะให้คำแนะนำอย่างถูกต้องครบถ้วนเพียงร้อยละ 27.08 และพบว่าผู้ขายสามารถให้คำแนะนำใน

เรื่องผลข้างเคียง/อาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาได้น้อยที่สุด จำนวน 37 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 77.08 โดยให้ได้ อย่างถูกต้องและครบถ้วนด้วย

เมื่อพิจารณาเฉพาะการให้คำแนะนำการใช้ยาที่ผู้ขายปฏิบัติได้ไม่ถูกต้องและครบถ้วน คือ ขนาดและวิธี ใช้ ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์ ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ และการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ ยา รายละเอียดของการให้คำแนะนำในหัวข้อดังกล่าวสรุปไว้ในตารางที่ 4-4, 4-5, 4-6, 4-7 และ 4-8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 คำแนะนำเรื่องขนาดและวิธีใช้

ขนาดและวิธีใช้	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	46 (95.83)
1.1. รับประทานวันละ 1 เม็ด โดยเม็ดแรกเริ่มวันที่ 1-5 ของการมีประจำเดือน	37 (80.43)
1.2 รับประทานตามลูกศรจนหมดแผง	33 (71.74)
1.3 รับประทานหมดแผงแล้วหยุดยา 7 วัน (กรณี 21 เม็ด)	28 (60.87)
1.4 รับประทานยาติดต่อกันทุกวันจนหมดแผงแล้ว เริ่มแผงใหม่ทันที (กรณี 28 เม็ด)	27 (58.70)
2. ไม่ให้ข้อมูล	2 (4.17)
รวม	48 (100.00)

ตารางที่ 4-5 คำแนะนำเวลาในรับประทานยา

คำแนะนำเวลาในรับประทานยา	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	46 (95.83)
- หลังอาหารเย็น	10 (21.74)
- ก่อนนอน	36 (78.26)
2. ไม่ให้ข้อมูล	2 (4.17)
รวม	48 (100.00)

จาก ตารางที่ 4-4 และ 4-5 พบว่ามีผู้ขายให้คำแนะนำเรื่องการให้รับประทานวันละ 1 เม็ด โดยเม็ดแรก เริ่มที่วันที่ 1-5 ของวันที่มีประจำเดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.43 รองลงมาเป็นการให้รับประทานตามลูก ศรจนหมดแผง, รับประทานหมดแผงแล้วหยุดยา 7 วัน (กรณี 21 เม็ด), รับประทานยาติดต่อกันทุกวันจน หมดแผงแล้วเริ่มใหม่ทันที (กรณี 28 เม็ด) คิดเป็นร้อยละ 71.74, 60.87 และ 58.70 ตามลำดับ ส่วนเวลาที่ผู้ขาย แนะนำให้รับประทานยามีความถี่มากที่สุด คือ ก่อนนอน คิดเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมาคือ รับประทาน หลังอาหารเย็น ร้อยละ 21.74

ตารางที่ 4-6 คำแนะนำเรื่องผลข้างเคียง/อาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

ผลข้างเคียง/อาการที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	37(77.08)
1.1 คลื่นไส้อาเจียน	37(100.00)
1.2 ปวดศีรษะ	17 (45.95)
1.3 น้ำหนักตัวเพิ่ม	8 (21.62)
1.4 ประจำเดือนมาผิดปกติ	1 (2.70)
1.5 สิว ฝ้า	3 (8.11)
1.6 อื่นๆ *	3 (8.11)
2. ไม่ให้ข้อมูล	11 (29.92)
รวม	48 (100.00)

* อื่นๆ ได้แก่ ความอยากอาหาร

จากตารางที่ 4-6 พบว่าอาการคลื่นไส้ อาเจียนเป็นผลข้างเคียงที่ผู้ขายทุกร้านให้คำแนะนำคิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ อาการปวดศีรษะ น้ำหนักตัวเพิ่ม สิวฝ้า ความอยากอาหาร และประจำเดือนมาผิดปกติ คิดเป็นร้อยละ 45.95, 21.62, 8.11, 8.11 และ 2.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 คำแนะนำเรื่องข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ

ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	47 (97.92)
1.1 ยาเม็ดคุมกำเนิดแผงแรกใน 14 วันแรกอาจยังมีประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดไม่ดีนักควรใช้วิธีการคุมกำเนิดอย่างอื่น ร่วมด้วย เช่น การใช้ถุงยางอนามัย	21 (44.68)
1.2 อย่าลืมรับประทานยาเพื่อให้ยามีประสิทธิภาพในการคุมกำเนิด	27 (57.45)
2. ไม่ให้ข้อมูล	1 (2.18)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-7 พบว่าคำแนะนำเพิ่มเติมที่ผู้ขายให้กับผู้ซื้อคือ การใช้วิธีคุมกำเนิดอย่างอื่น ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัยร่วมด้วยในการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดแผงแรก คิดเป็นร้อยละ 44.68 และให้รับประทานยาสม่ำเสมอเพื่อประสิทธิภาพของยาร้อยละ 57.45 คำแนะนำอื่น ๆ ได้แก่ 1) อ่านตามใบแนะนำที่อยู่ในกล่องยาเม็ดคุมกำเนิด 2) ภายใน 1 สัปดาห์แรกต้องใช้วิธีคุมกำเนิดวิธีอื่นร่วมด้วย เช่น ถุงยางอนามัย หลังจากนั้นจะสามารถคุมกำเนิดได้ ร้อยละ 100 คิดเป็นร้อยละ 4.26

ตารางที่ 4-8 คำแนะนำเรื่องการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด

ขนาดและวิธีใช้	จำนวนผู้ชาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	47 (97.92)
1.1 เมื่อลืมนับประทานยาเม็ดคุมกำเนิด	
- กรณีลืมนับประทานยา 1 เม็ด ให้รับประทานทันทีที่นึกได้	29 (61.70)
- กรณีลืมนับประทานยา 1 เม็ด แล้วนึกได้ในวันถัดมาให้รับประทานยา 2 เม็ดในวันนั้นเลย	37 (78.72)
- กรณีลืมนับประทานยา 2 เม็ดติดต่อกันให้รับประทานยา 2 เม็ดในวันถัดไป และ รับประทานอีก 2 เม็ดในวันถัดไป	21 (44.68)
- กรณีลืมนับประทานยามากกว่า 2 เม็ดติดต่อกัน ให้หยุดรับประทานยาแผงนั้นไปเลยแล้วค่อยเริ่มรับประทานยาแผงใหม่ในเดือนถัดไป แต่ในระหว่างนี้ต้องมีการคุมกำเนิดโดยวิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การใช้ถุงยางอนามัย	22 (46.81)
1.2 ถ้าใช้ยาแล้วเกิดอาการปวดศีรษะ , คลื่นไส้ อาเจียน หรือเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้น	
- รับประทานยาต่อไป (กรณีที่สามารถทนต่ออาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นได้)	33 (70.21)
- หยุดรับประทานยาทันที (กรณีที่ไม่สามารถทนต่ออาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นได้)	1 (2.13)
2. ไม่ให้ข้อมูล	1 (2.13)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-8 พบว่าในจำนวนผู้ชายที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดและวิธีใช้ 47 ร้าน ร้อยละ 61.70 สามารถให้คำแนะนำถึงวิธีปฏิบัติตัวเมื่อลืมนับประทานยาเม็ดคุมกำเนิด 1 เม็ดแล้วนึกได้ทันทีที่ได้ ให้คำแนะนำในกรณีลืมนับประทานยา 1 เม็ดแล้วนึกได้ในวันถัดมาได้ถูกต้องร้อยละ 78.72 ในขณะที่การให้คำแนะนำกรณีลืมนับประทานยา 2 เม็ดติดต่อกัน และลืมนับประทานยามากกว่า 2 เม็ดติดต่อกัน ผู้ชายสามารถบอกวิธีปฏิบัติตัวได้ถูกต้องร้อยละ 44.68 และ 46.81 ตามลำดับ ผู้ชายร้อยละ 70.21 ให้คำแนะนำเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้นว่าให้รับประทานยาต่อไปหากผู้ซื้อสามารถทนต่ออาการเหล่านั้นได้ และลำดับ ผู้ชายร้อยละ 2.13 ให้คำแนะนำในการหยุดยาหากไม่สามารถทนต่ออาการอันไม่พึงประสงค์ได้

2.4 การให้ข้อมูลของประสิทธิภาพยาคุมกำเนิด การทวนความและการติดตามผลการใช้ยาเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้น

เพื่อให้ครอบคลุมการให้ยาให้ถูกต้องมากขึ้น คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของยาจึงถูกนำมาถามและสรุปไว้ในตารางที่ 4-9 นอกจากนี้เพื่อให้การให้ยามีประสิทธิภาพ การทวนความวิธีการใช้ยา ถูกนำมาแสดงผลเอาไว้ด้วยในตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4-9 คำแนะนำเรื่องประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	48 (100.00)
1.1 ยาเม็ดคุมกำเนิดอย่างเดียว 100%	21 (44.68)
1.2 ยาเม็ดคุมกำเนิดอย่างเดียว 80-99%	12 (25.53)
1.3 ยาเม็ดคุมกำเนิดอย่างเดียว 80-99% ต้องใช้วิธีอื่น รวมด้วย ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัย	15 (31.91)
2. ไม่ให้ข้อมูล	0 (0.00)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-9 พบว่าผู้ขายร้อยละ 31.91 ให้คำแนะนำในด้านประสิทธิภาพของยาเม็ดคุมกำเนิดแผงแรกได้ถูกต้อง คือ การให้ยาเม็ดคุมกำเนิดจะมีประสิทธิภาพ 80-99% และใน 14 วันแรกต้องมีการใช้วิธีอื่นร่วมด้วย ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัย ในขณะที่ผู้ขายส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 44.68 ยังมีความเข้าใจว่าการรับประทานยาเม็ดคุมกำเนิดแผงแรกจะให้ประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดร้อยละ 100 โดยไม่ต้องมีการใช้วิธีอื่นเข้ามาช่วย เช่น การใช้ถุงยางอนามัย

ตารางที่ 4-10 การทวนความวิธีการใช้ยาและมีการติดตามผลการใช้ยาเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้น

การทวนความวิธีการใช้ยาและการติดตามผลการใช้ยา	จำนวนผู้ขาย (ร้อยละของจำนวนทั้งหมด)
1. ให้ข้อมูล	23 (47.92)
1.1 ผู้ขายมีการทวนความวิธีการใช้ยา	3 (13.04)
1.2 ผู้ขายมีการติดตามผลการใช้ยา	4 (17.39)
1.3 ผู้ขายมีการทวนความวิธีการใช้และมีการติดตามผล การใช้ยา	2 (8.70)
2. ไม่ให้ข้อมูล	25 (52.08)
รวม	48 (100.00)

จากตารางที่ 4-10 พบว่าจำนวนผู้ขาย 23 ร้าน ผู้ขายมีการทวนความวิธีการใช้ยาร้อยละ 13.04 มีการติดตามผลการใช้ยาร้อยละ 17.39 และมีผู้ขายร้อยละ 8.70 ที่มีการทวนความวิธีการใช้ยาและติดตามผลการใช้ยาเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้น

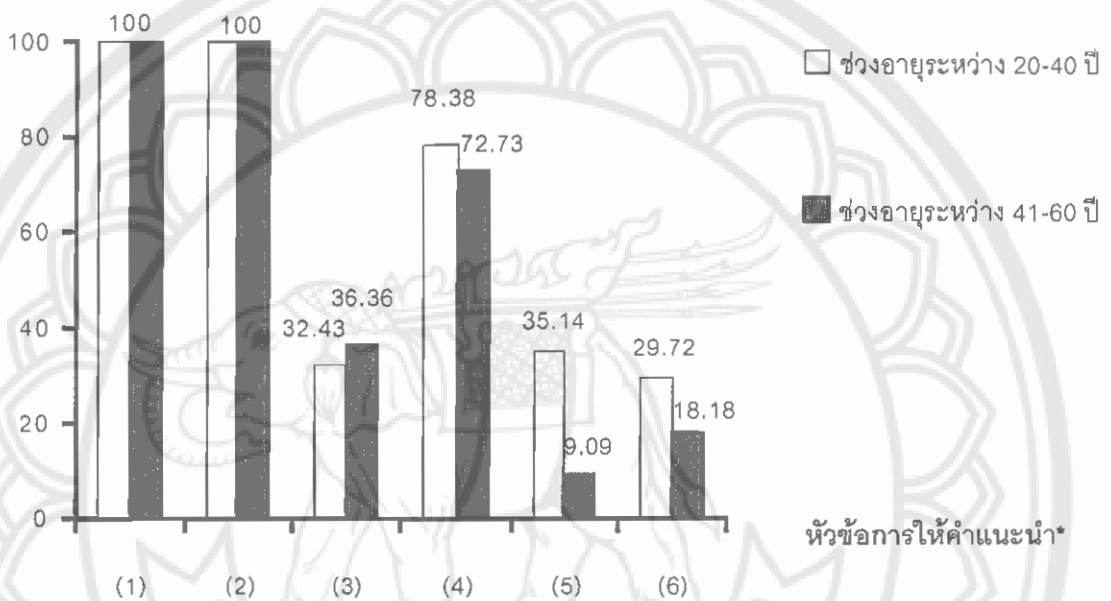
3. ปัจจัยของผู้ชายที่มีผลต่อการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดรับประทาน

ปัจจัยที่คาดว่าจะอาจมีผลต่อการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดรับประทานในร้านยาจำนวน 4 ปัจจัย คือ อายุ เพศ คุณวุฒิ และกิจกรรมที่ผู้ชายปฏิบัติ ถูกนำมาสังเกตและศึกษาการให้คำแนะนำที่ถูกต้องและครบถ้วน

3.1 อายุ

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดถูกต้องและครบถ้วนในแต่ละหัวข้อ ถูกนำมาแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4-2 โดยแบ่งแยกตามกลุ่มอายุ 20-40 ปี และ 41-60 ปี

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำ
ถูกต้องและครบถ้วน

หัวข้อการให้คำแนะนำ* คือ (1) ชื่อยา
(2) ข้อบ่งใช้
(3) ขนาดและวิธีใช้
(4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์
(5) ข้อควรระวังและควรปฏิบัติ
(6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา

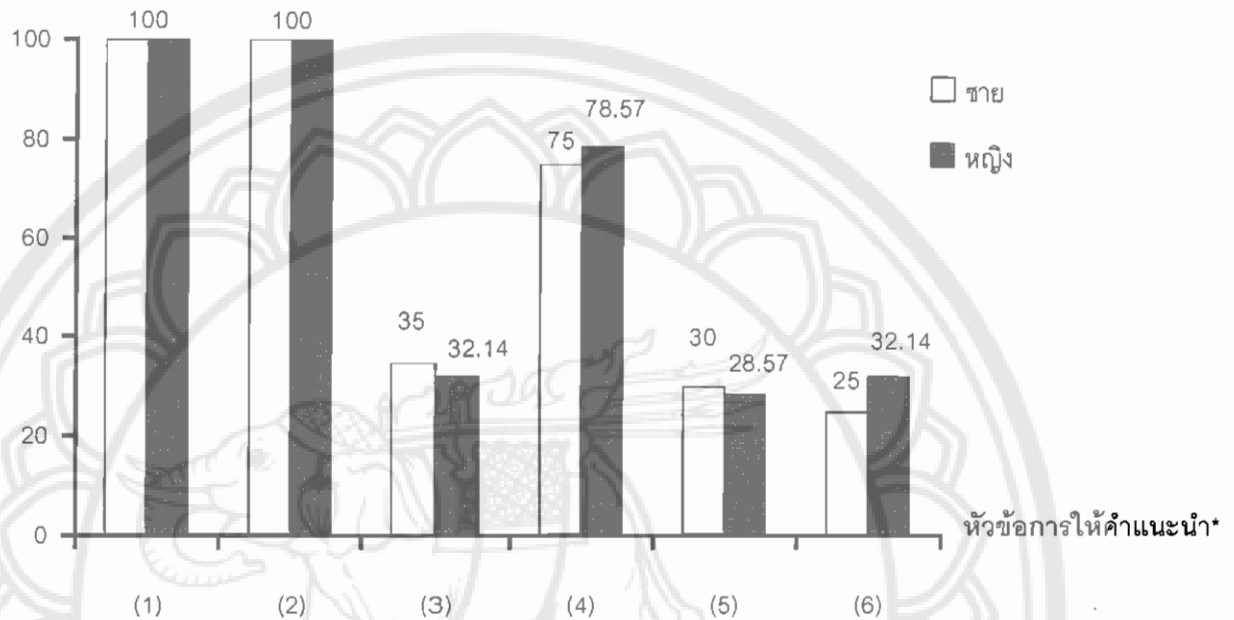
แผนภูมิที่ 4-2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุของผู้ชายกับการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดรับประทานที่ถูกต้อง

จากแผนภูมิที่ 4-2 เมื่อเปรียบเทียบการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้องและครบถ้วนระหว่างผู้ชายที่มีอายุ 20-40 ปี และ 41-60 ปี พบว่าปัจจัยเรื่องอายุไม่มีผลต่อการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้องและครบถ้วน กล่าวคือ ช่วงอายุ 20-40 ปี และช่วงอายุ 41-60 ปี สามารถให้คำแนะนำได้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละหัวข้อของการให้คำแนะนำการใช้ยา

3.2 เพศ

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดถูกต้องและครบถ้วนในแต่ละหัวข้อ ถูกนำมาแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4-3 โดยแบ่งแยกตามเพศชายและเพศหญิง

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำถูกต้องและครบถ้วน

หัวข้อการให้คำแนะนำ* คือ

- (1) ชื่อยา
- (2) ข้อบ่งใช้
- (3) ขนาดและวิธีใช้
- (4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์
- (5) ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติ
- (6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา

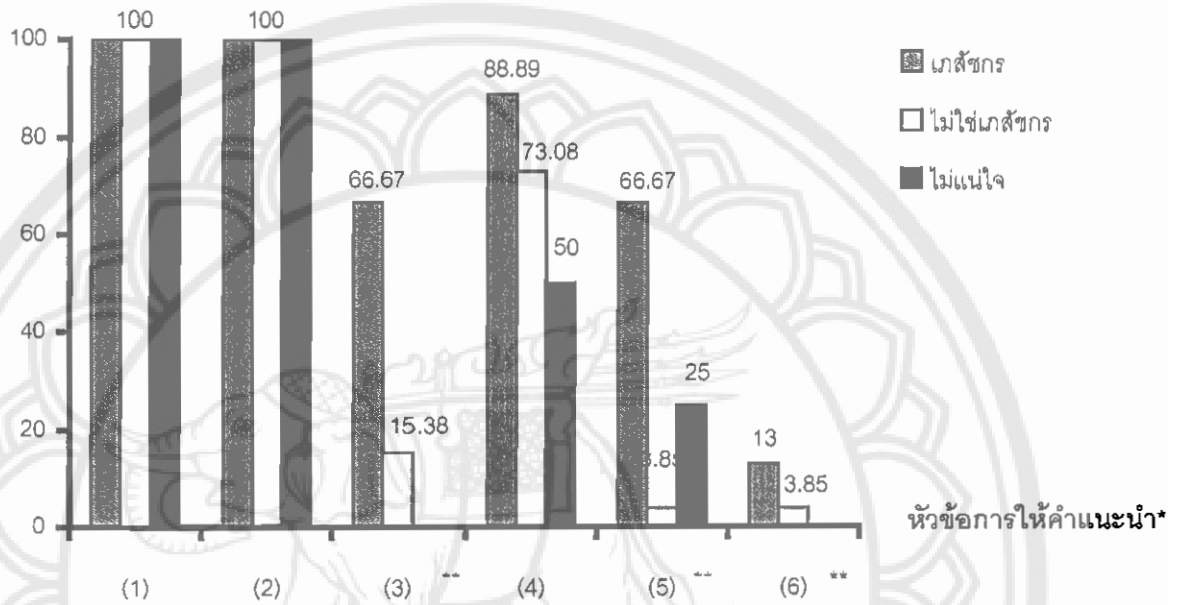
แผนภูมิที่ 4-3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศของผู้ชายกับการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดรับประทานที่ถูกต้อง

จากแผนภูมิที่ 4-3 เมื่อเปรียบเทียบการให้คำแนะนำการใช้ยาคุมกำเนิดที่ถูกต้องและครบถ้วนของผู้ชายระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่าปัจจัยเรื่องเพศไม่มีผลต่อการให้คำแนะนำ กล่าวคือ ทั้งเพศชายและหญิงสามารถให้คำแนะนำได้ไม่แตกต่างกัน

3.3 คุณวุฒิ

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดถูกต้องและครบถ้วนในแต่ละหัวข้อ ถูกนำมาแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4-4 โดยแบ่งแยกตามคุณวุฒิของผู้ชายได้แก่ เกสัชกร ไม่ใช่เกสัชกร และไม่แน่ใจ

ร้อยละของผู้ชายที่ให้คำแนะนำ ถูกต้องและครบถ้วน

หัวข้อการให้คำแนะนำ* คือ (1) ชื่อยา
(2) ซ็อบ่งใช้
(3) ขนาดและวิธีใช้
(4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์
(5) ข้อควรระวังและควรปฏิบัติ
(6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา

** ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$)

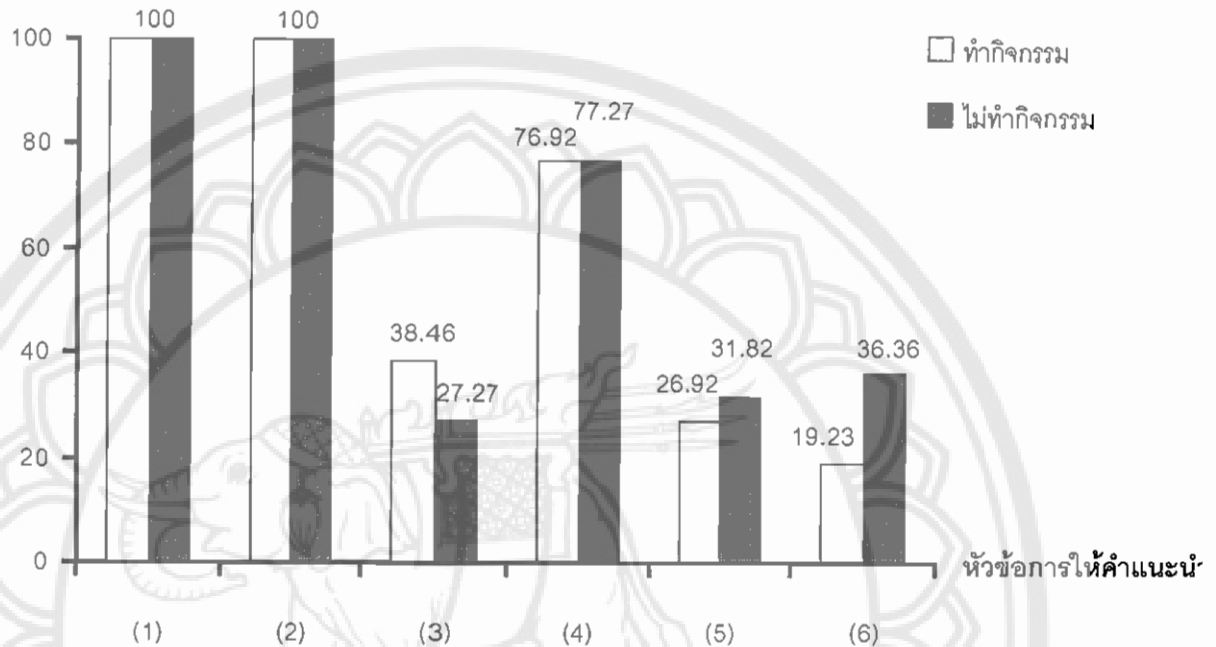
แผนภูมิที่ 4-4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณวุฒิของผู้ชายกับการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดชนิดรับประทานที่ถูกต้อง

จากแผนภูมิที่ 4-4 เมื่อเปรียบเทียบการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้องและครบถ้วนของผู้ชายที่เป็นเกสัชกรและไม่เป็นเกสัชกร พบว่าคุณวุฒิมีผลต่อการให้คำแนะนำการใช้ยากล่าวคือ ผู้ชายที่เป็นเกสัชกรสามารถให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดในหัวข้อขนาดและวิธีใช้ ข้อควรระวังและข้อควรปฏิบัติในการใช้ยา และการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดได้ถูกต้องและครบถ้วนมากกว่าผู้ชายที่ไม่ใช่เกสัชกรแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ไควร์สแควร์ ($p < 0.001$)

3.4 กิจกรรมที่ผู้ขายปฏิบัติ

ร้อยละของผู้ขายที่ให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดถูกต้องและครบถ้วนในแต่ละหัวข้อ ถูกนำมาแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4-5 โดยแบ่งแยกเป็นกลุ่มผู้ขายที่ทำกิจกรรมและผู้ขายที่ไม่ทำกิจกรรม

ร้อยละของผู้ขายที่ให้คำแนะนำ
ถูกต้องและครบถ้วน

หัวข้อการให้คำแนะนำ* คือ (1) ชื่อยา
(2) ชื่อยี่ห้อ
(3) ขนาดและวิธีใช้
(4) ผลข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์
(5) ข้อควรระวังและควรปฏิบัติ
(6) การปฏิบัติตัวเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้ยา

กิจกรรมที่ผู้ขายปฏิบัติ ได้แก่ ขายยา (ร้อยละ 73.08) ดูโทรทัศน์ (ร้อยละ 15.38) รับประทานอาหาร (ร้อยละ 7.69) และ คุยโทรศัพท์ (ร้อยละ 3.85)

แผนภูมิที่ 4-5 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้ขายที่ทำกิจกรรมและไม่ทำกิจกรรมกับการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้อง

จากแผนภูมิที่ 4-5 เมื่อเปรียบเทียบการให้คำแนะนำการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้องและครบถ้วนของผู้ขายที่ปฏิบัติกิจกรรมอื่นๆ พบว่าผู้ขายที่ทำกิจกรรมและไม่ทำกิจกรรมสามารถให้คำแนะนำได้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละหัวข้อของการให้คำแนะนำการใช้ยา